

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ ή ΓΑΜΟΣ; Τι ισχύει για τα ομόφυλα ζευγάρια στην Ελλάδα;

Περιμένοντας τα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος για τον αν μπορούν να παντρευτούν τα ομόφυλα ζευγάρια ας δούμε τι συμβαίνει στην Ελλάδα.

Οι γάμοι το 2014 παρουσίασαν αύξηση 3,6% (53.105) σε σχέση με το 2013 (51.265).

Οι πολιτικοί γάμοι ήταν περισσότεροι σε σχέση με τους θρησκευτικούς. Συγκεκριμένα σε σύνολο 53.105 γάμων, οι θρησκευτικοί ήταν 26.190 και οι πολιτικοί 26.915.

Η μέση ηλικία των γυναικών στον πρώτο γάμο το 2014, ήταν 30,2 έτη, ενώ το 2013 ήταν 29,9.

Η μέση ηλικία των ανδρών για το 2014 ήταν 32,9 έτη, ενώ το 2013 ήταν 32,7.

Στο σύνολο των 53.105 γάμων, οι γυναίκες που τέλεσαν πρώτο γάμο ήταν 46.860, ενώ οι άντρες ήταν 46.337.

Τα Σύμφωνα Συμβίωσης το 2014 αυξήθηκαν κατά 170,7% σε σχέση με το 2013. Ο νόμος για το Σύμφωνο Συμβίωσης δημιουργήθηκε το 2008, ενώ άρχισε να γίνεται γνωστός σταδιακά από το 2009. Τα δύο τελευταία χρόνια που αυξήθηκε ο αριθμός του φαίνεται πως άρχισε να γίνεται πιο γνωστός, ενώ και η **οικονομική κρίση** προφανώς έχει συντελέσει σε αυτή την αύξηση. Επίσης ένας τρίτος παράγοντας ίσως είναι και η αναγνώριση του παιδιού που μπορεί να φέρει στο κόσμο ένα ζευγάρι και που **ή δεν έχει τα χρήματα να νομιμοποιήσει τη σχέση του ή δεν θέλει να συνεχίσει μαζί την κοινή πορεία στη ζωή.** Το Σύμφωνο είναι ένας τρόπος λοιπόν όπου γίνεται η νόμιμη αναγνώριση του παιδιού αφήνοντάς το να απολαύσει όλα τα δικαιώματα ενός παιδιού που προέρχεται από γονείς παντρεμένους με πολιτικό ή θρησκευτικό γάμο, έχει δηλαδή όλα τα δικαιώματα ενός γνήσιου φυσικού τέκνου.

Πρόκειται για μία σύμβαση όπου οι δύο σύντροφοι εκφράζουν την επιθυμία τους να συμβιώσουν κανονίζοντας μάλιστα ορισμένους από τους όρους αυτής της συμφωνίας. Στη σύμβαση αυτή βέβαια, κάποιιοι όροι είναι προκαθορισμένοι από το νόμο, όπως για παράδειγμα η διατήρηση του ονόματος, η κληρονομική διαδοχή όταν δεν υπάρχει διαθήκη, ενώ κάποιιοι άλλοι όροι όπως ο καθορισμός των περιουσι-

ακών στοιχείων είναι προαιρετικοί και κανονίζονται από το ζευγάρι.

Το Σύμφωνο Συμβίωσης είναι πολύ πιο λειτουργικό, πιο απλό και πιο εύκολο στη σύνταξη και στην εφαρμογή του, καθώς το μόνο που χρειάζεται είναι μία επίσκεψη στο συμβολαιογράφο και κατόπιν καταχώρηση στο ληξιαρχείο.

Το Σύμφωνο Συμβίωσης παρόλο που θεωρείται νόμιμο, φαίνεται πως δεν καλύπτει όλα τα πλεονεκτήματα που έχουν οι δύο σύντροφοι όταν είναι παντρεμένοι. Για παράδειγμα, δεν μπορεί η σύνταξη να μεταφερθεί στον άλλο σύντροφο μετά το θάνατό του, όπως επίσης και στα κληρονομικά δεν ισχύουν ακριβώς τα ίδια που ισχύουν στα παντρεμένα ζευγάρια, υπάρχει μία σχετική διαφοροποίηση.

Η λύση του Συμφώνου Συμβίωσης μπορεί να γίνει πολύ εύκολα, δεν στοιχίζει σε χρήματα καθώς μπορούν οι δύο σύντροφοι που επιθυμούν τη λύση του, απλά να καταγγείλουν τη σύμβαση αυτή όπως γίνεται γενικότερα με όλες τις υπόλοιπες συμβάσεις. Αν ο ένας εκ των δύο συντρόφων θέλει να διακόψει αυτή τη σχέση και να χωρίσει, το μόνο που χρειάζεται είναι να πάει άλλη μία φορά στο συμβολαιογράφο και να ζητήσει να επιδώσει μία εξώδικη καταγγελία του Συμφώνου Συμβίωσης στον άλλο σύντροφο. Η λύση του επίσης επέρχεται αυτόματα από το νόμο εάν συναφθεί νέο σύμφωνο ή γάμος του ενός εκ των δύο πρώην συντρόφων με έναν άλλο σύντροφο. Αν δηλαδή ο ένας από τους δύο βρει έναν νέο έρωτα στη ζωή του και θέλει να κάνει ένα νέο Σύμφωνο Συμβίωσης με το νέο του ταίρι, όπου αυτόματα το παλιό με το προηγούμενο ταίρι, παύει να

ισχύει.

Το 2014 βγήκε μία καταδικαστική απόφαση για την Ελλάδα από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) για μη συμμόρφωση προς τα Ευρωπαϊκά νομοθετικά δεδομένα, απαιτώντας το Σύμφωνο να ανοίξει και να επεκταθεί και στα ομοφυλόφιλα ζευγάρια. Πιο συγκεκριμένα, η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκρινε πως ο αποκλεισμός των ομόφυλων ζευγαριών από το Σύμφωνο Συμβίωσης **συνιστά παραβίαση της Ευρωπαϊκής σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα**, καθώς παραβιάζονται τα άρθρα εκείνα που αφορούν την απαγόρευση των διακρίσεων και το δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Έτσι, τον Ιούνιο του 2015 σε δημόσια διαβούλευση αναρτήθηκε από τον τω Υπουργό Δικαιοσύνης Νικόλαο Παρασκευόπουλο το νομοσχέδιο για το διευρυμένο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, όπου:

- 1) βελτιώνεται η εφαρμογή του και αναβαθμίζεται για τα ετε-

ροφυλόφιλα ζευγάρια

- 2) θα ισχύει πλέον και για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια, χωρίς όμως να τους δίνει την δυνατότητα υιοθεσίας παιδιών.

Έτσι τον Δεκέμβριο του 2015 σημειώθηκε μία τομή για την ελληνική κοινωνία όταν η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε την επέκταση του συμφώνου συμβίωσης και στα ομόφυλα ζευγάρια.

Από εκείνη την χρονική στιγμή που ψηφίστηκε ο νόμος μέχρι και στα τέλη του 2016 έχουν υπογραφεί συνολικά 216 σύμφωνα συμβίωσης ομόφυλων ζευγαριών σε όλη την Ελλάδα. Από αυτά, τα 178 αναφέρονται σε ομόφυλα ζευγαριών ανδρών και τα 38 σε ζευγάρια γυναικών.

Ο μεγαλύτερος όγκος των συμφώνων έχει κατατεθεί στους Δήμους Αθηναίων και Θεσσαλονίκης, ενώ ο τρίτος σε μέγεθος δήμος της χώρας, ο Πειραιάς, έχει μόλις 4 σύμφωνα συμβίωσης, όπως και ο δήμος Νέας Σμύρνης.

Ενώ μεγάλοι αστικοί δήμοι έχουν ακόμα λιγότερα: Για παράδειγμα, το Χαλάνδρι τρία, το Μοσχάτο δύο, ο Βύρωνας ένα και το Αιγάλεω ή ο δήμος Νίκαιας-Ρέντη κανένα.

Το σύμφωνο συμβίωσης που ισχύει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια δίδει τη δυνατότητα νόμιμης τακτοποίησης οικογενειακών, προσωπικών και περιουσιακών σχέσεων ανάμεσα σε πολίτες που δεν επιθυμούν τον γάμο, αλλά θέλουν να συνδεθούν με νόμιμο τύπο ρυθμίζοντας κρίσιμα θέματα της ιδιωτικής τους ζωής.

Με την τελευταία νομοθετική ρύθμιση του 2015 το σύμφωνο συμβίωσης εξομοιώθηκε ουσιαστικά με το γάμο.

